

Esteettömyyssuunnitteluohje

Sastamalan liikunta- ja uimahallihanke

27.1.2025

Sisällysluettelo

1 Ulkoalue	4
1.1 Esteettömät autopaikat ja saattoliikennealue.....	4
1.2 Esteetön kulku rakennukseen	4
2 Sisäänkäynnit	5
2.1 Pääsisäänkäynti	5
2.2 Muut sisäänkäynnit	5
3 Esteetön kulkeminen sisätiloissa.....	6
3.1 Hissit.....	6
3.2 Opastus.....	6
3.3 Väliovet ja kulkuportit	6
3.4 Jättiläisenportaat	7
3.5 Muut portaikot	7
4 Asiakastilat	8
4.1 Aulan asiakastilat.....	8
4.1.1 Lipunmyynti	8
4.1.2 Kahvio.....	8
4.1.3 Opaskoiran odotustila	8
4.2 Uimahallin tilat	8
4.2.1 Pukeutumistilat	8
4.2.2 Peseytymis- ja saunatilat.....	9
4.2.3 Erillinen sukupuolineutraali esteetön puku-, pesu- ja saunatila.....	9
4.2.4 Allashuone	11
4.2.5 Kuntosali	11

4.3 Liikuntasalin tilat.....	12
4.3.1 Esteettömät puku- ja pesutilat.....	12
4.3.2 Katsomo ja yläparvi.....	12
4.4 Kokoustila.....	13
4.5 Liikuntasali ja monitoimitila	13
5 Esteettömät wc-tilat.....	14
6 Henkilökunnan tilat	16
6.1 Esteetön ja sukupuolineutraali pukuhuone.....	16
6.2 Lipunmyyntitiski ja kahviomyyntitiski.....	16

1 Ulkoalue

1.1 Esteettömät autopaikat ja saattoliikennealue

Kohteessa on 4 esteetöntä autopaikkaa. Esteettömät autopaikat toteutetaan RT 98.11235 Pysäköintialueet mallin mukaan. Esteettömän autopaikan pysäköintiruudun leveys on vähintään 3,6 metriä. Esteettömien autopaikkojen etäisyys pääsisäänkäynnistä on alle 10 metriä.

Saattoliikenteelle on pysähtymispaikka pääsisäänkäynnin edustalla. Mahdollistetaan kynnyksetön siirtyminen saattoliikennealueelta ja esteettömiltä autopaikoilta jalankulkualueelle käyttämällä RT 98.11235 Pysäköintialueet mallin mukaista luiskareunatukea tai vastaavilla kaltevuuskulmilla ja mitoilla toteutettua ratkaisua. Mikäli saattoliikennealueen sekä pysäköintialueen ja jalankulkualueen välillä on korotus, asennetaan luiskaus. Jos ei korotusta, pitää erottaa jalankulkualue ja saattoliikennealue sekä pysäköintialue eri kontrastia olevalla materiaalilla, sekä kohomerkinneillä, kuten lohkotulla noppakivellä.

Toteutetaan näkövammaisia ohjaava raita Helsingin kaupungin Esteettömyys uimahalleissa oppaan kuvauksen mukaisesti: "*Näkövammaisten henkilöiden kulunohjaukseen tarkoitettuja ohjaavia raitoja käytetään uimahallin pihan kulkuväylällä saattoliikennealueelta sisäänkäynnille. Lämmittämättömällä ja kattamattomalla alueella ohjaavan raidan materiaaleiksi soveltuvat ristipäähakattu nupukivi tai noppakivi.*" Ohjaavan raidan tulee olla helposti löydettävissä koko saattoliikenteen pysähtymisalueen mitalta ja sen tulee johtaa katkeamattomasti sisäänkäynnin edustalle.

1.2 Esteetön kulku rakennukseen

Pääasiallinen esteetön kulku rakennukseen toteutuu pääsisäänkäynnin kautta. Kulkureitti pääsisäänkäynnille on kova, tasainen ja vähintään 1,5 metriä leveä. Kulkureitin materiaali on asfalttipäällyste. Kulkureitti pääsisäänkäynnille on opastettu lähiympäristöstä kontrastiltaan ympäristöstä erottuvilla suuntaopasteilla. Opasteiden sijoitus sekä kirjaisinkoko suunnitellaan RT 91-11282 Kiinteistön opasteet ohjeen mukaisesti.

2 Sisäänkäynnit

2.1 Pääsisäänkäynti

Pääsisäänkäynti on pääasiallinen esteetön sisäänkäynti rakennukseen. Asennetaan sisäänkäynnin oviaukon yläpuolelle äänimajakka, joka keskitetään oven yläkarmin keskiosaan noin 10 cm karmin yläpuolelle. Suunnataan äänimajakkan ääni kuulumaan saattoliikenteen pysähtymispaikan suuntaan. Sijoitetaan sisäänkäynnin ulkopuolelle katselukorkeudelle (keskikorkeus 1400-1600 mm) opaste, josta käy ilmi rakennuksen keskeiset toiminnot, osoite sekä aukioloajat. Näitä tietoja ei saa teipata suoraan sisäänkäynnin oven ikkunaan, vaan ne on merkittävä erilliseen opasteeseen, joka asennetaan seinään. Lisätietoja opasteen kontrastieroista Esteetön rakennus ja ympäristö -oppaan sivulta 126.

Pääsisäänkäynnin ja siihen liitetyn tuulikaapin oven varustetaan liiketunnistimella toimivilla liukuovilla. Toteutetaan sisäänkäynnin ja tuulikaapin oviaukot kynnyksettöminä. Jatketaan näkövammaisia ohjaavaa raitaa mahdollisimman katkeamattomana sisälle tuulikaappiin, josta se johdetaan aulatilaan. Tämän voi toteuttaa esimerkiksi Glowwayn GW0110 Tuulikaapin taktiisella ohjauselementillä.

Sisäänkäynnin yhteyteen sijoitetaan apuvälineiden ja lasten-vaunujen säilytystila ja pesupiste tai harjauspiste pyörätuolien, rollaattorien, lastenvaunujen ym. varusteiden renkaiden puhdistamista varten paloasetuksen poistumistiemääräykset huomioiden.

2.2 Muut sisäänkäynnit

Kaikki rakennuksen sisäänkäynnit pyritään toteuttamaan kynnyksettöminä, jotta esteetön hätäuloskäynti voi tapahtua turvallisesti mistä tahansa oviaukosta. Poikkeuksena voidaan pitää joitain huolto-ovia, joissa kynnykset toteutetaan sallitun 20 mm rajoissa sääolosuhteista johtuen. Pääsisäänkäynti varustetaan liiketunnistimellisilla ovenavaajilla. Koulun puoleisen sisäänkäynnin ovet painikkeellisilla avaajilla. Muita sisäänkäyntejä ei varusteta automaattiovilla.

3 Esteetön kulkeminen sisätiloissa

3.1 Hissit

Kohteessa on yksi hissi. Hissin kutsupainike sijoitetaan 900 mm – 1100 mm korkeuteen vähintään 400 mm päähän nurkasta. Hissi varustetaan liukuovilla, jotka toimivat automaattisesti. Hissi on varustettu sormin tunnusteltavilla kerrosnumeroilla. Uloskäyntikerroksen painike erottuu muista painikkeista. Hissi on riittävän tilava myös pyörätuolin käyttäjille. Hissin kaikki käyttöpainikkeet ovat sijoitettu 900 mm – 1300 mm korkeudelle.

3.2 Opastus

Uimahalliin aulaan heti sisäänkäynnin jälkeen asennetaan koho-opaste, joka kertoo eri tilojen sijainnin kummassakin asiakaskäytössä olevassa kerroksessa. Jatketaan näkövammaisia ohjaavaa raitaa tuulikaapista katkeamattomana koho-opasteelle, palveupisteelle, hissille sekä aulatilanteesteettömään wc-tilaan. Aulan lattiaan tuleva ohjaava raita voidaan toteuttaa esimerkiksi Glowway GW0046 Alumiinisella ohjauslistalla ruuvikiinnityksellä.

Opasteissa käytetään lisäksi yksiselitteisiä helposti havaittavia kuvasymboleja, jotka ovat kaikkien ymmärrettävissä. Erityisesti puku-, pesu- ja uima-allastiloissa kuljetaan ilman silmälaseja, jolloin opasteiden riittävän suuri koko ja selkeä erottuvuus kontrastiltaan korostuvat. Opasteet on sijoitettu siten, että niitä pääsee katsomaan läheltä. Siksi tilaopasteita ei saa asentaa suoraan oveen, vaan oven aukeamispuolelle katselukorkeudelle (opasteen keskikohta 1400 mm – 1600 mm). Opasteiden kohdalla on oltava hyvä valaistus. Opasteiden sijoitus sekä kirjaisinkoko suunnitellaan RT 91-11282 Kiinteistön opasteet ohjeen mukaisesti.

Lattia/seinäpinnoissa tulee olla riittävät värikontrastit. Valaistuksen sekä pintojen värien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan aistirajoitteiset. Hyvällä ja tasaisella valaistuksella sekä pintojen tummuuskontrastilla voidaan helpottaa tilojen hahmottamista.

3.3 Väliovet ja kulkuportit

Asennetaan painikkeellinen ovenavaaja aulan ja "likaisen" pukuhuonekäytävän väliseen välioveen, yhdyskäytävän ja "likaisen" pukuhuonekäytävän väliseen välioveen sekä yläaulan ja parvikatsomon väliseen välioveen. Toteutetaan kaikki

sisätilojen ovet ja käytävien väliovet kynnyksettöminä. Jos esimerkiksi kokoustilaan on tarpeen asentaa kynnykset esim. akustisista syistä, toteutetaan se laskeutuvana kynnyksenä. Esim. KVM Finlandin DRP 2712.

Kulunvalvontaportit sijaitsevat yläaulassa. Yksi kulunvalvontaportista on oltava vähintään 900 mm leveä esteetöntä kulkua varten. Koska kulunvalvontaportit eivät ole näköyhteyden päässä ala-aulan palvelupisteestä, tulee esteetömän portin aukaisu ratkaista kaukohallinnalla. Selvitetään myös, voiko esteetöntä porttia käyttää järkevästi apuvälinettä käyttävän asiakkaan itsenäisellä avauksella esimerkiksi kulkurannekkeen kanssa. Kulunvalvontaportit tulee erottaa muusta ympäristöstä tummuuskontrastilla.

3.4 Jättiläisenportaat

Lisätään käsijohteet kahdelle korkeudelle n. 900 mm ja 700 mm korkeuteen V-muotoisen portaikkokokonaisuuden ulkosivustoille. Toteutetaan porrasaskelmat siten, että askelmien etureunassa on kontrastiraita. Kontrastiraita on askelman etureunassa ja sen tarkoituksena on auttaa havaitsemaan askelma. Kontrastiraidan tulee olla 20-40 mm leveä ja erottua selkeästi askelmasta.

Portaan ylätasanteen havaittavuutta parannetaan materiaalikontrastina erottuvalla varoitusalueella. Varoitusalue on kulkusuunnassa pituudeltaan 1 200 mm, jos porras on suoraan kulkuväylän jatkeena. Portaan alapäässä varoitusalue ei ole tarpeellinen.

Jättiläisenportaat toimivat myös kokootumis- ja tapahtuma-alueena. Varustetaan portaat ja sen alatasanne kiinteällä induktiosilmukalla, joka liitetään jättiläisen portaan esitystekniikkaan. Induktiosilmukka pitää merkitä T-merkinnällä ja kuuluvuuskartalla.

3.5 Muut portaikot

Portaikoissa pitää olla tasainen ja häikäisemätön valaistus. Tällä tarkoitetaan sitä, että valaisimet suunnitellaan siten, ettei portaikkoon synny varjokohtia ja ulkoa tuleva valo ei pääse häikäisemään portaikossa. Portaissa on oltava yhtenäinen käsijohde koko pituudella molemmilla puolilla syöksyä ja käsijohteen on jatkuttava alkamis- ja loppumiskohdan ohi. Toteutetaan porrasaskelmat siten, että askelmien etureunassa on kontrastiraita. Kontrastiraita on askelman etureunassa ja sen tarkoituksena on auttaa havaitsemaan askelma. Kontrastiraidan tulee olla 20-40 mm leveä ja erottua selkeästi askelmasta.

4 Asiakastilat

4.1 Aulan asiakastilat

4.1.1 Lipunmyynti

Pääaulan lipunmyyntipiste toteutetaan kaksitasoisena kiinteänä tiskinä, jonka matalampaan osaan asennetaan kiinteä palvelupistesilmukka (HUOMI poikkeaa Dietan alustavasti kalustemallista). Merkitään palvelupistesilmukka tiskin etureunaan asianmukaisilla T-merkinnöillä. Matalamman osan sopiva korkeus on 750 mm - 800 mm. Varataan palvelutiskin alle riittävä polvitila (vapaan tilan mitat: 800 mm, korkeus 670 mm, syvyys 600 mm). Asiakaspalvelupiste tulee valaista tasaisesti ja häikäisemättömästi, jotta huulioluku olisi mahdollista.

4.1.2 Kahvio

Kahvion myyntipiste tulee toteuttaa kaikille sopivalla tavalla. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että myyntipiste toteutetaan samalla tavalla, kuin lipunmyyntipisteen matalampi osio.

4.1.3 Opaskoiran odotustila

Aulan yhteydessä on opaskoiria varten huone, johon toteutetaan hyvä, mutta vedoton ilmanvaihto, valot ja koiralle riittävästi tilaa vaihtaa paikkaa ja kävellä. Huoneessa ei saa säilyttää koiralle vaarallisia aineita tai esineitä.

4.2 Uimahallin tilat

4.2.1 Pukeutumistilat

Sijoitetaan pukeutumistilojen kaapit niin, että esteettömät pukutilat, osa kaapeista sekä pesuhuoneet ovat liikkumisen apuvälineillä helposti saavutettavissa. Pukutilaan tulee kaksi esteettömään käyttöön tarkoitettua pukukoppia. Esteettämiin koppeihin varataan halkaisijaltaan vähintään 1 500 mm vapaa tila ja niihin sijoitetaan vähintään 1 200 mm pitkä, 600–700 mm leveä ja istuinkorkeudeltaan n. 500 mm korkea pukeutumispenkki. Esteettämiin pukukoppiin ei tarvitse sijoittaa kaappeja, vaan vaatteet säilytetään pukutilassa yleisessä käytössä olevissa pukukaapeissa.

Esteettömästi käytettävissä olevien pukukaappien edessä tulisi olla halkaisijaltaan 1 500 mm vapaa tila.

4.2.2 Peseytymis- ja saunatilat

Koska pukutila toteutetaan sukupuolineutraalina, on erityisen tärkeää opastaa peseytymistilat selkeästi. Pesutilojen opaste sijoitetaan oven viereen avautumispuolelle koho-opasteena. Kulkuväylä pukutiloista pesutiloihin varustetaan mahdollisimman yhtenäisin tukikaitein (käsijohtein). Ne sijoitetaan 900 mm:n ja 700 mm:n korkeudelle. Tukikaiteiden on oltava märkänäkin luistamatonta ja kiiltämätöntä materiaalia, joka ei aiheuta kosketusallergiaa. Esimerkiksi Korpinen Gaius Solo-mallisto.

Pesutilassa on esteetön, tilavampi suihkupaikka, jossa on tukikaide ja istuin, jossa on käsinojat. Huomioidaan varustuksen sijoittelussa, että istualteen käytettävissä pesutiloissa suihkupää, hana ja muut oheistarvikkeet ovat sijoitettu 700-1100 mm korkeuteen. Varustetaan istualteen käytettävät pesupaikat sekä vaaka- että pystytukikaiteilla.

Pesutilojen yhteydessä on myös saunatilat. Saunan ovea ei saa varustaa sulkumekanismilla, vaan sen pitää olla kevyesti avattavissa. Pystymallista saunan oven vedintä on helppo käyttää seisaaltaan ja apuvälineestä käsin. Saunan ovenkahva tulee erottua ovesta tummuuskontrastilta. Selkeät kontrastit ja valaistus saunassa helpottaa tilan hahmottamista. Jätetään molemmissa pesutiloissa toiseen saunatilaan riittävä tila kahdelle suihkutuolille ja näihin saunatiloihin lisätään vaakavedin saunan oven sisäpuolelle. Pyörätuolista on mahdollista siirtyä alimmalle lauteelle. Kiuas on suojattu myös alhaalta. Tehdään molempiin saunoihin katkeamattomat käsijohteet ovelta ylälauteille asti. Huomioidaan alalauteelta tai suihkupyörätuolista saunajat kiukaan kiertoilmaa suunniteltaessa.

4.2.3 Erillinen sukupuolineutraali esteetön puku-, pesu- ja saunatila

4.2.3.1 Pukutila

Pukutilan ovi aukeaa käsin. Pukutilan oven sisäpuolelle asennetaan 600 mm leveä vaakavedin 800 mm korkeudelle. Oveen ei saa asentaa sulkumekanismia. Pukutilan ovessa ei ole kynnyksiä. Pukutilassa on kaksi pukeutumispenkkiä, joista toinen on vähintään 1 200 mm pitkä, 600–700 mm leveä ja istuinkorkeudeltaan n. 500 mm korkea pukeutumispenkki. Toisen pukeutumispengin tulee olla vähintään 2100 mm pitkä, 600–700 mm leveä ja istuinkorkeudeltaan n. 500 mm korkea pukeutumispenkki. Pukutilassa ei ole pukukaappeja. Pukutilan kalusteiden ja

varusteiden sijoittelussa on huomioitu esteetön käyttö. Pukutilassa on hälytysjärjestelmä. Pukutilan kattoon asennetaan Korpisen Human Care -malliston H-kiskotus, joka varustetaan saman malliston Roomer S -nostimella. H-kiskotus mahdollistaa siirtymisen minkä tahansa kahden pisteen välillä huoneessa sekä huoneiden välisen siirtymisen nostimessa.

<https://www.youtube.com/watch?v=dnUOUwKpUB0>) Tässä esimerkki miten H-kiskotus ja Roomer S -nostin toimii.

Kulkuväylä pukutiloista pesutiloihin aina allastiloihin asti varustetaan mahdollisimman yhtenäisin tukikaitein (käsijohtein). Ne sijoitetaan 900 mm:n ja 700 mm:n korkeudelle. Tukikaiteiden on oltava märkänäkin luistamatonta ja kiiltämätöntä materiaalia, joka ei aiheuta kosketusallergiaa. Esimerkiksi Korpinen Gaius Solo-mallisto.

4.2.3.2 Esteetön wc-tila

Pukuhuoneen oheinen esteetön wc-tila varustetaan myös H-kiskotuksella. Roomer S-nostinta voi käyttää huoneenvaihto-ominaisuuden vuoksi sekä pukuhuoneen että esteettömän wc-tilan puolella. Muut yleiset esteetöntä wc-tilaa koskevat huomiot löytyvät kohdasta **5. Esteettömät wc-tilat**.

4.2.3.3 Pesutila

Pesutilan ovi varustetaan avauspainikkeellisellä ovenavaajalla. Pesutilassa on kaksi suihkupaikkaa. Huomioidaan varustuksen sijoittelussa, että suihkupaikkoja käytetään lähtökohtaisesti istualteen. Suihkupää, hana ja muut oheistarvikkeet ovat sijoitettu 700-1100 mm korkeuteen. Varustetaan pesupaikat sekä vaak- että pystytukikaiteilla. Sijoitetaan tilaan kaksi siirrettävää suihkuistuinta, joissa on käsinojat.

4.2.3.4 Sauna

Saunan ovea ei saa varustaa sulkumekanismilla, vaan sen pitää olla kevyesti avattavissa. Pystymallista saunan oven vedintä on helppo käyttää seisaaltaan ja apuvälineestä käsin. Varustetaan saunan oven sisäpuoli vaakavetimetillä, jotta saunan oven saa kiinni pyörätuolista käsin. Saunan ovenkahva tulee erottua ovesta tummuuskontrastilta. Saunaan mahtuu kaksi pyörätuolia kerrallaan. Pyörätuolista on mahdollista siirtyä lauteille. Kiuas on suojattu myös alhaalta.

4.2.4 Allashuone

Allastilassa pukuhuoneiden sisäänkäynnit opastetaan värikontrastein. Asennetaan tukikaiteet allashuoneen seiniin keskeisimmille kulkuosuuksille. Altaiden läheisyydessä on varattu tila pyörätuolille ja muille apuvälineille. Monitoimialtaan oheen asennetaan Poolpod-allasnostin, joka on kiinteä allasnostin. Pääaltaaseen, hyppyaltaaseen ja opetusaltaaseen voi siirtyä loivia portaita pitkin tai siirrettävällä nostimella, jota voi käyttää itsenäisesti hississä ollessa. Esim. I-Swim 2 -malli soveltuu tähän erinomaisesti (<https://www.youtube.com/watch?v=moFNRzNHep0>).

Porealtaaseen on pääsy loivien portaiden avulla. Kaikkien altaiden loivat portaat varustetaan käsijohteilla molemmin puolin portaita. Opastus allastilasta pesutiloihin on toteutettavasti kontrastiltaan ja kooltaan erityisen selkeästi, koska allashuoneessa ei käytetä silmälasia. Allastilan yhteydessä on esteetön wc, johon liittyvät huomiot löytyvät kohdasta **5. Esteettömät wc-tilat**.

Hankitaan uimahalliin asiakaskäyttöön lainattavia suihkupyörätuoleja isoa ja pientä kokoa eri kokoisille käyttäjille, jotka soveltuvat sekä omatoimiseen käyttöön että avustettuun käyttöön. Esimerkiksi Classic-suihkupyörätuoli tai TS-Aqua var.2 <https://www.altalle.com/OmatoiminenClassic-suihkupyoeraetuoli>

<https://apuvälineavux.fi/liikkuminen/pyoratuolit/suihku-ja-wc-pyoratuolit/b-b-suihkupyoratuoli-ts-aqua-var-2>

Muutama esimerkki omatoimiseen käyttöön soveltumattomasta mallista

<https://www.penli.fi/product/17825/suihkupyoratuoli>

<https://apuvälineavux.fi/liikkuminen/pyoratuolit/suihku-ja-wc-pyoratuolit/kallistettava-suihkupyoratuoli-kakadu-tilt-mobilex>

Aquatilt-pyörätuoli (Huom! Acua Active sopii itsenäiseen käyttöön, muttei ensisijaisesti sovellu avustettuun käyttöön)

<https://pool4you.fi/julkiskohteet/ammattilaistuetteet/allasnostimet-ja-nostopohjat/>

4.2.5 Kuntosali

Kuntosalin käyttäjät käyttävät uimahallin pukeutumis- ja peseytymistiloja. Kuntosalin kalusteiden ja varusteiden sijoittelussa on huomioitu esteetön käyttö. Kuntosalin laitteet ja vapaapainoalueet on oltava käytössä myös liikunnan apuvälineistä käsin. Varustetaan kuntosali siten, että siellä on laitteita sekä vapaapainoaluetta, jota voi käyttää liikunnan apuvälineen kanssa. Jos vapaapainoaluetta halutaan korottaa, tulee luiskaus alemman ja ylemmän tason välillä suunnitella riittävän

loivaksi esteettömään käyttöön. Kuntosalin varusteiden, kuten käsi- ja levypainojen sekä tankojen ja taljavarusteiden, sijoittelussa on huomioitava esteetön käyttökorkeus 700 – 1100 mm sekä riittävä tila varusteiden siirtämiseen. Sama pätee muihin oheistarvikkeisiin, kuten vesipiste ja laitteiden pyyhintävälineet.

4.3 Liikuntasalin tilat

4.3.1 Esteettömät puku- ja pesutilat

Liikuntasalin ohessa on kaksi esteettömään käyttöön mitoitettua puku- ja pesutilaa. Pukuhuoneiden seunustoille sijoitetaan vähintään 1 200 mm pitkät, 600–700 mm leveä ja istuinkorkeudeltaan n. 500 mm korkeat pukeutumispenkkejä niin monta kun tilojen reunoille mahtuu ottaen huomioon ovien avautumiskulmat. Pukuhuoneiden keskelle jätetään niin paljon vapaata tilaa, kun huoneeseen saadaan järjestettyä. Jos seinille laitetaan varustekoukkuja, sijoitetaan osa niistä myös esteetöntä käyttöä palvelevalle korkeudelle 1100 mm- 1200 mm.

Pukutilojen oheisiin pesutilojen ovet varustetaan 600 mm leveillä vaakavetimillä 800 mm korkeudelle pesuhuoneiden puolelle ovia. Oviin ei saa asentaa sulkumekanismia. Pesutilassa on yksi esteetön suihkupaikka. Huomioidaan varustuksen sijoittelussa, että suihkupaikkaa käytetään lähtökohtaisesti istualteen. Suihkupää, hana ja muut oheistarvikkeet ovat sijoitettu 700-1100 mm korkeuteen. Varustetaan pesupaikat sekä vaaka- että pystytukikaiteilla. Sijoitetaan molempiin suihkutiloihin esteettömälle pesupaikalle seinästä käännettävä suihkuistuin.

4.3.2 Katsomo ja yläparvi

Liikuntasalin yhteydessä on kääntökatsomo ja yläparvi. Katsomon pyörätuolipaikat sijaitsevat 2. kerroksessa parvialueella. Parvialueelle varataan siirreltäviä istuimia avustajia varten. Parvialueelle pääsee kulkemaan 1. Kerroksesta pääaulan hissillä. Katsomon penkit erottuvat tummuuskontrastilla ympäristöstä. Katsomossa on kiinteä induktiosilmukka, joka on merkitty asianmukaisesti kuuluvuuskartalla ja jossa on aktiivinen T-merkki. Induktiosilmukka toteutetaan siten, että se kuuluu sekä pyörätuolipaikoilla, että kääntökatsomossa. Katsomossa on pistorasioita, jotka ovat esteettömästi saavutettavissa. Katsomossa on portaat, jotka ovat helppokulkuiset ja joissa on käsijohteet, jotka jatkuvat 300 mm yli portaiden. Porraskäymälä on kontrastimerkinnät.

4.4 Kokoustila

Kokoustilassa on kiinteä induktiosilmukka, joka merkitään kuuluvuuskartalla. Otetaan huomioon kalustuksessa, että kokoustilaan jää halkaisijaltaan 1500 mm kokoinen käännehdysympyrä ja että pöydän alla on riittävä polvitila (vapaan tilan mitat: leveys 800 mm, korkeus 670 mm, syvyys 600 mm)

4.5 Liikuntasali ja monitoimitila

Monitoimitilan ja liikuntasalin lattia varustetaan induktiosilmukoin

5 Esteettömät wc-tilat

Koko rakennuksessa on yhteensä 9 asiakaskäytössä olevaa esteetöntä wc-tilaa. Niistä kaikissa on huomioitava samat varustusohjeet. Myös henkilökunnan pukuhuoneessa oleva esteetön wc-tila varustetaan pääosin tämän ohjeen mukaan pl. wc-tilaan sijoitettu suihku.

Sijoitetaan esteettömän wc-tilan opaste seinään wc-tilan oven viereen avautumispuolelle. Oven tulee olla kevyesti avattava, eli oveen ei saa asentaa mitään sulkumekanismia. Oviaukko tulee erottua kontrastiltaan muusta ympäristöstä. Esteettömien wc-tilojen oviaukossa ei saa olla kynnyksiä. Oven sisäpuolella on 600 mm leveä ja 800 mm korkeudella oleva vaakavedin, joka sijoitetaan lähemmäs ovilehden saranapuolta.

Varustetaan esteettömät wc-tilat liiketunnistimella toimivilla valokatkaisijoilla. Tunnistimet pitää suunnata ja ajastaa siten, että lyhyempikin henkilö aktivoi katkaisijan, eikä valot mene pois päältä alle minuutin sisällä. Erotetaan tilan kalusteet kontrastiltaan. Tilan hahmottaminen on helpompaa, kun seinät, lattia ja katto eroavat toisistaan tummuuskontrastien avulla ja kalusteet (sis. Käsijohteet ja tukikaiteet) erottuvat selkeästi ympäristöstä.

Wc-istuimet asennetaan täsmälleen 200 mm päähän seinästä. Istuimen tukikaiteet asennetaan seinään siten, että niiden etureuna ylettyy 50-100 mm wc-istuimen etureunan ohi. Wc-tilojen tukikaiteiden minimikantavuus on 150 kg per tukikaide. Eli yhteensä 300 kg (Esim. Korpinen Regal-malliston tuotekoodilla 20105). Vähintään toisessa tukikaiteessa tulee olla wc-paperiteline. Käsisuihkulle tulee myös olla pidike toisessa tukikaiteessa (Esim. Korpisen Regal-tukikaide Oras-käsisuihkun johdolla).

Kaikki esteettömät wc-tilat toteutetaan wc-istuimen molemminpuolisella siirtymätilalla. Siirtymätilan leveys on vähintään 800 mm molemmin puolin istuinta laskettuna tukikaiteen keskikohdasta.

Wc-tilojen hälytykset yhdistetään valvontajärjestelmään, jolloin hälytys menee suoraan henkilökunnan tietoon. Hälytys pitää pystyä tekemään wc-istuimella istuttaessa ja lattialle kaatuessa. Hälytysnaru pitää siis roikkua katosta wc-istuimen välittömässä läheisyydessä. Lisäksi toinen hälytysnaru pingotetaan n. 200 mm korkeudelle lattiasta kiertämään lattiaa, jolloin siitä vetämällä saa tehtyä hälytyksen. Hälytysnarut pitää erottua väriltään muusta wc:n värityksestä.

Pesualtaat asennetaan niin, että niiden alla on riittävä polvitila (korkeus 670 mm, syvyys 300 mm, leveys 600 mm). Valitaan pesuallasmalli siten, että hana on helposti

saavutettavissa istuen (Esim. Korpisen Original-allas tuotenumero 6202, jossa hana on allaskulhon sivusta käytettävissä). Valitaan liiketunnistimellinen hana, jonka suihku suunnataan siten, että kädet on helppo pestä istuen.

Sijoitetaan oheistarvikkeet siten, että ne ovat käytettävissä pyörätuolista käsin, eivätkä ne ole tiellä wc:tä käytettävissä. Esimerkiksi käsisaippua ja käsipyyheteline asennetaan 900-1100 mm korkeuteen. Asennetaan pesualtaan yläpuolinen peili riittävän matalalle tai pieneen kulmaan, että siitä pystyy peilaamaan pyörätuolissa istuen. Naulakon naulat asennetaan n. 1100-1200 mm korkeuteen. Asennetaan wc-tiloihin etäbidetat (esim. Oras Electra -pesuallashana tuotenumero 6205MZ – yhteensopiva edellämainitun tukikaidemallin kanssa).

6 Henkilökunnan tilat

6.1 Esteetön ja sukupuolineutraali pukuhuone

Pukutilan ovi aukeaa käsin. Pukutilan oven sisäpuolelle asennetaan 600 mm leveä vaakavedin 800 mm korkeudelle. Oveen ei saa asentaa sulkumekanismia. Pukutilan ovesta ei ole kynnystä. Pukutilassa on pukeutumispenkki, joka on vähintään 1 200 mm pitkä, 600–700 mm leveä ja istuinkorkeudeltaan n. 500 mm korkea. Pukutilassa ei ole pukukaappeja. Pukutilan varusteiden sijoittelussa on huomioitava käyttö pyörätuolissa istumalla. Pukutilassa on hälytysjärjestelmä.

Pukuhuoneen oheinen esteetön wc-tila toimii myös esteettömän suihkutilana. Huomioidaan varustuksen sijoittelussa, että suihkupaikkaa käytetään lähtökohtaisesti istualteen. Suihkupää, hana ja muut oheistarvikkeet ovat sijoitettu 700-1100 mm korkeuteen. Varustetaan pesupaikat sekä vaaka- että pystytukikaiteilla. Sijoitetaan pesupaikalle seinästä käännettävä suihkuistuin.

6.2 Lipunmyyntitiski ja kahviomyyntitiski

Varataan palvelutiskin alle riittävä polvitila (vapaan tilan mitat: 800 mm, korkeus 670 mm, syvyys 600 mm).